

En so vil altid vælge det veldefinerede leje

Transponderstalde har en række fordele for løsgående søer i drægtighedsstalden, mener BoPil – og stipladserne er billigere

Af Gudrun Andreassen

- Hvis soen få lov at vælge mellem et veldefineret leje i et fælles areal og et leje i en boks, vil den vælge det veldefinerede leje.

- Et svin vil helt naturligt beskytte sit bagparti, og derfor vil den aldrig drømme om at lægge sig i en boks med bagenden ud mod fællesarealet, hvis den har et alternativ. Den vil også gerne have et velstrøet leje, men det vigtigste er, at lejet er rigtigt indrettet.

Så kategorisk mener Jan Bonde, direktør i BoPil, at søerne vil vælge, og derfor mener han også, at valget mellem æde-/hvilebokse og transponderstalde med elek-

tronisk sofodring er klart til fordel for transpondersystemet, når alle drægtighedsstalde fra 2013 skal være indrettet til løsgående søer.

Seks fordele

Men der er flere andre fordele ved at vælge den mere fleksible transponderstald ifølge BoPil-fabrikanten, der har over 20 års erfaring med transponderfodring.

1. Søer i stabile grupper og fleksible antal stipladser er muligt i transponderstalden. Æde-/hvilebokse kan rumme det antal søer, der er bokse til, hvorimod transponderstalden kun er begrænset af lovkravet om minimumsareal pr. so.

2. Individuel hulfodring pr. so er muligt ved hjælp af transponderfodring, og dermed har man bedre mulighed for at forebygge blandt andet skuldarsår.

3. Individuel fasefodring pr. so eller hold kan praktiseres, ved at søerne individuelt tildeles det optimale foder i starten og slutningen af drægtighedsperioden, mens der i midterperioden kan fødes med en billigere blanding med et lavere fosforindhold. Optimal huld- og fasefodring er ligeledes vigtig for at opnå en højere fødeselsvægt.

4. Sikker UK-produktionsmulighed.

5. Meget billigere stipladspriser, idet der spares plads og inventar i transponderstalden i forhold til boksløsningen. I en besætning til 1200 søer kan drægtighedsstalden reduceres med 1.000

Transponderstation indbygget i stidskillelsen – og således, at søerne forlader stationen ligeud.

kvadratmeter, som det er vist på figur 1.

6. Nærmere driftsledelse via søernes naturlige adfærdstegn samt kontrolrapport, idet dataerne fra foderreporteringen sladrer, hvis en so ikke har ædt op, eller en so på anden vis har opført sig "unormalt".

Samme antal grise pr. årsso

Jan Bonde mener også, at der opnås lige så høj effektivitet i de gode transponderstalde som i æde-/hvilebokse.

- Hvis management er på samme niveau hos driftsledelsen i de to staldtyper, viser undersøgelser, at der kan opnås lige mange grise

pr. årsso i de to systemer. Udfordringen i transponderstalden er, at transponderstationen er udformet, så den ikke stresser grisene.

- Den skal indrettes, så grisene hurtigt kan komme ind i foderstationen – og hurtigt ud igen, og dermed give plads til den næste gris i rækken.

- Ellers begynder grisene at blive stressede af systemet.

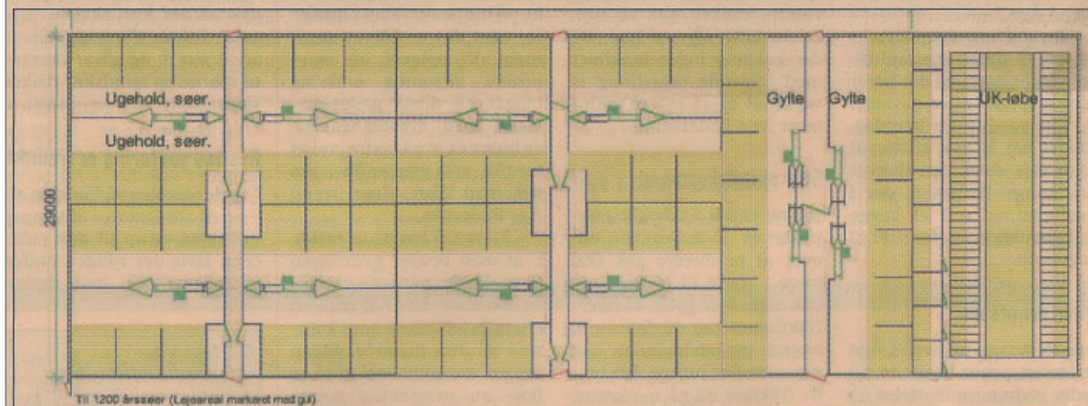
- Det har vi i BoPils system løst ved, at fodertruget drejes væk, når foderet er ædt. Så har grisen ikke et trug, den kan slikke på og således trække tiden ud.

- Når krybben er væk, og stationen åbnes, kan grisen kan gå lige frem, og erfarin-

gen viser, at den forlader stationen hurtigere og dermed giver plads til en ny gris, understreger Jan Bonde.

BoPil er den eneste på markedet, der har denne konstruktion af transponderstationen, så krybben drejes væk, og grisene forlader stationen lige ud, hvilket Jan Bonde vurderer som et stort plus i forhold til de systemer, hvor grisen skal gå skråt ud i siden forbi krybben.

Transponderstationen med krybben, der drejes væk, når foderet er ædt, samt den lige udgang har BoPil patenteret sammen med sin østrigske partner, Schauer.

Figur 1. En af fordelene ved transponderstalden er de billigere stipladser, idet grundarealet i drægtighedsstalden kan reduceres med 1.000 kvadratmeter i forhold til en stald med æde-/hvilebokse. Det svarer til en besparelse på cirka tre millioner kroner. Her er vist en drægtighedsstald i en besætning til 1.200 søer. To ugehold er fælles om én transponderstation. (Tegning: BoPil)